

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-583

28.5.2026

Fremtind Forsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Invasjon av heggspinnmøll – oppstått skade?

Sikrede fikk invasjon av heggspinnmøll på eiendommen. Ifølge sakkyndig var hele huset, inkludert ventilasjonsinntak, takrenner, panel, hageanlegg og trampoline fullstendig dekket av tett, hvitt spinn. Den sakkyndige hadde utfordringer med å fjerne alt spinn til tross for tre besøk. Særlig områder rundt pipe og ventilasjonsrør var svært vanskelig å komme til uten å skade overflaten. Det ble anbefalt å fjerne spinn så raskt som mulig for å unngå opphoping av fukt som kunne føre til sopp eller råte på trekledningen, sikre uhindret luftstrøm gjennom ventilasjonsinntak, samt hindre ytterligere spredning eller forverring av angrepet. Foretaket avsto saken under henvisning til at heggspinnmøll ikke utgjorde en skade, men kun virket skjemmende. Sikrede var uenig og viste til at så lenge fortetningen i byggets ventilasjonssystem var påbegynt og under utvikling var funksjonen (luftgjennomstrømningen) påvirket (reduisert) og «skade» dermed oppstått. Nemnda kom til at det ikke var dokumentert at heggspinnmøllen hadde påført bygningen skade i forsikringsvilkårenes forstand, og viste til at påvirkning og funksjonssvikt ikke i seg selv var en skade.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning etter invasjon av heggspinnmøll.

Sikredes forsikring har følgende vilkår:

1. Hvilke skader som erstattes

[...]

1.2 Insekter

Dekkes

På fullverdiforsikret bolig/fritidsbolig erstattes:

- Skade på bygning som skyldes insekter. Med skade menes her fysisk skade på bygning/bygningsdel, svekket isolasjonsevne og lukt.
- Utgifter til bekjempelse av insekter som gjør skade på bygning. Med bekjempelse menes reduksjon eller utryddelse. Selskapet avgjør hvilken metode og skadedyrsfirma som skal benyttes.

Dekkes ikke

[...]

- Bekjempelse av insekter som bare virker skjemmende.

Sikredes eiendom ble 12.5.25 invadert av heggspinnmøll. Sikrede sendte 26.5.25 skademelding og bilder av forholdene til foretaket.

Foretaket avsto saken samme dag under henvisning til at heggspinnmøll ikke gjorde en skade på bygning, men kun virket skjemmende. Sikrede klaget samme dag og viste bl.a. til at selv om heggspinnmøll isolert sett ikke gjorde skader, utgjorde det store omfanget en skade på huset, og

at det ville forringe verdien på huset og ta mange uker å rydde opp. Avslaget ble også påklaget 2.6.25, men foretaket opprettholdt avgjørelsen.

Det er fremlagt en e-post 19.6.25 fra sakkyndig som ble rekvirert for å fjerne spinnet. Herfra hitsettes:

Vi har gjennomført tre separate besøk for å fjerne spinn fra heggspinnmøll (*Yponomeuta evonymella*) på eiendommen i [...]. Til tross for gjentatt mekanisk fjerning og spyling, er det fortsatt betydelige mengder spinn igjen på både fasade og ventilasjonsanlegg.

1. Omfanget av angrepet

Da vi først kom til eiendommen, var hele huset, inkludert ventilasjonsinntak, takrenner, panel, hageanlegg og trampoline fullstendig dekket av tett, hvitt spinn. Dette er typisk for heggspinnmøll i etablerte kolonier, og slike angrep skjer ofte etter at larvene har forlatt vertstreet (hegg) og sprer seg over til nærliggende strukturer.

2. Vanskeligheter med fjerning

Heggspinnmøll-larvene spinner seg inn i seige, silkeaktige nett som gir dem beskyttelse og fester seg sterkt til bygningsmateriale, særlig ubehandlet treverk og panel med sprekker. Vi har så langt ikke klart å fjerne alt spinn, til tross for tre besøk, da særlig områder som rundt pipe og ventilasjonsrør er svært vanskelige å komme til uten å skade overflaten. Kjemiske midler brukes ikke, og reinfestasjon fra nærliggende vegetasjon er et kjent problem.

3. Fare for skade ved manglende fjerning

Det er vår faglige vurdering at spinnet bør fjernes så raskt som mulig for å:

- *unngå opphopning av fukt som kan føre til sopp eller råte på trekledningen,*
- *sikre uhindret luftstrøm gjennom ventilasjonsinntak, I noen tilfeller kan larver eller spinn finne veien inn i lufteluker eller ventilasjonsåpninger. Dette kan hindre luftgjennomstrømning og føre til at systemet trekker inn partikler og lukt.*
- *og hindre ytterligere spredning eller forverring av angrepet.*

Dette angrepet kan skille seg fra et estetisk problem ved at det påvirker både byggets funksjon og potensielt bygningsmaterialet over tid.

Saken ble meldt inn til foretakets interne klageordning (Klageservice), som opprettholdt avslaget 2.7.25.

Saken ble meldt inn til Finansklagenemnda 11.8.25.

Sikrede krever dekning for skade som følge av heggspinnmøll og anfører at dette er omfattet av forsikringen. Hele fasaden, ventilasjonsinntak, takrenner, hageanlegg og trampoline ble dekket av tykt, fastgrodd spinn. Skadedyrfirma ble rekvirert for å fjerne det tre ganger uten å lykkes. De advarte om risiko for fuktskader og blokkert ventilasjon dersom spinnet ikke ble fjernet raskt.

Sikrede bestrider at det ikke foreligger en fysisk skade. Sikrede viser til HR-2024-2040-A om at tingskade er en negativ fysisk innvirkning som gir negative fysiske konsekvenser på gjenstandens materiale, overflate, konstruksjon eller struktur. Videre anføres det at det er dokumentert at spinnet sitter fysisk fast på bygningskroppen og er vanskelig å fjerne selv med profesjonell innsats. Ventilasjonsinntaket er delvis eller helt blokkert, med redusert luftstrøm. Spinnets tiltrekker fukt og støv, med risiko for sopp- og råteskader.

Sikrede anfører at dette er både fysisk påvirkning og funksjonssvikt, og til at foretakets tolkning er innskrenkende og rettsstridig.

Forsikringsforetaket avviser ansvar. Etter vilkårene 1.2 dekkes skade på bygning som skyldes insekter. Med skade menes her fysisk skade på bygning/bygningsdel, svekket isolasjonsevne og lukt. I tillegg dekkes utgifter til bekjempelse av insekter som gjør skade på bygning. Det er unntak for blant annet bekjempelse av insekter som bare virker skjemmende.

Det er uomtvistet at heggspinnmøll ikke gjør noen skade. Det er ikke påvist fysiske skader på bygningen eller bygningsdel, svekket isolasjonsevne eller lukt. Uttalelsen fra sakkyndig konstaterer kun potensielle konsekvenser av å ikke fjerne spinnnet. Det er ikke dokumentert en dekningsmessig skade etter vilkårene pkt. 1.2.

Foretaket bestrider også ansvar for bekjempelse. Vilkårene må leses i sammenheng, slik at bekjempelse kun dekkes dersom insektene gjør fysisk skade på bygningen eller medfører svekket isolasjonsevne eller lukt. Heggspinnmøll gjør ingen fysisk skade i seg selv. I henhold til vurderingen ovenfor har sikrede da heller ikke krav på erstatning for utgifter til bekjempelse av heggspinnmøll. Foretaket kan ikke se at HR-2024-2040-A gir grunnlag for en annen løsning. Bekjempelse av skjemmende insekter er dessuten unntatt dekning.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig under husforsikringen etter invasjon av heggspinnmøll.

Sikredes forsikring har følgende vilkår:

1. Hvilke skader som erstattes

[...]

1.2 Insekter

Dekkes

På fullverdiforsikret bolig/fritidsbolig erstattes:

- Skade på bygning som skyldes insekter. Med skade menes her fysisk skade på bygning/bygningsdel, svekket isolasjonsevne og lukt.
- Utgifter til bekjempelse av insekter som gjør skade på bygning. Med bekjempelse menes reduksjon eller utryddelse. Selskapet avgjør hvilken metode og skadedyrsfirma som skal benyttes.

Dekkes ikke

[...]

- Bekjempelse av insekter som bare virker skjemmende.

Etter første kulepunkt dekker forsikringen skade på bygning som skyldes insekter. «Skade» er definert som «fysisk skade på bygning eller bygningsdel, svekket isolasjonsevne og lukt».

Begrepet «skade» betyr en negativ fysisk innvirkning på den forsikrede gjenstand. En slik forståelse er nå stadfestet av Høyesterett i **HR-2024-2040-A** avsnitt 51:

Begrepet 'skade' betyr en negativ fysisk innvirkning på den forsikrede gjenstand. Skaden inntreffer når årsaken eller påvirkningen materialiserer seg i negative fysiske konsekvenser på gjenstandens materiale, overflate, konstruksjon eller struktur, se Bull og Wilhelmsens Forsikringsrett side 252. Denne forståelsen av skadebegrepet er innarbeidet i nemndspraksis, se Finansklagenemndas avgjørelser FinKN-2019-354, FinKN-2020-640 og FinKN-2024-424.

Det er fremlagt en e-post fra sakkyndig S som var rekvirert for å fjerne spinnnet. S uttaler at hele huset, inkludert ventilasjonsinntak, takrenner, panel, hageanlegg og trampoline, var fullstendig dekket av tett, hvitt spinn. Dette omtales som typisk for slike angrep. S beskriver videre utfordringer med å fjerne spinnnet, og at de ikke har klart å fjerne spinnnet til tross for tre besøk. Særlig områder rundt pipe og ventilasjonsrør var svært vanskelig å komme til uten å skade overflaten. Det anbefales å fjerne spinnnet så raskt som mulig for å unngå opphoping av fukt som kan føre til sopp eller råte på trekledningen, sikre uhindret luftstrøm gjennom ventilasjonsinntak, samt hindre ytterligere spredning eller forverring av angrepet.

Nemnda forstår dette som en beskrivelse av omfanget av angrepet og den risikoen spinnnet kan medføre dersom det ikke fjernes, herunder fare for fukt, sopp og råte. Dette er en beskrivelse av en mulig skadeutvikling. Det er ikke påvist fysisk skade på bygningsmaterialer, konstruksjon eller overflater. Risiko for skade er i seg selv ikke tilstrekkelig til at det foreligger en erstatningsmessig

skade, jf. FinKN 2019-354. Selv om bygningen har vært tildekket av spinn, innebærer dette ikke i seg selv en skade etter forsikringsvilkårene. Det er heller ikke dokumentert at angrepet har medført fysiske konsekvenser for bygningen i form av forringelse av materialer eller bygningsdeler, verken under eller etter angrepet. Nemnda legger derfor til grunn at det ikke er dokumentert at heggspinnmøllen har påført en skade i forsikringsvilkårenes forstand. Nemnda peker på at påvirkning og funksjonssvikt ikke i seg selv er en skade; det må foreligge en negativ fysisk innvirkning på bygningens bestandeler.

Videre følger det av andre kulepunkt at bekjempelse kun dekkes i de tilfeller insektene gjør skade på bygningen. Ordlyden tilsier at forsikringen dekker bekjempelse av insekter for skade som er inntrådt eller er pågående, ikke risikoen for at en skade skal inntreffe. I dette tilfellet er det kun dokumentert risiko, og forholdet er derfor ikke dekningsmessig slik saken er dokumentert.

Sikrede har bevisbyrden for at det foreligger et forsikringstilfelle, jf. Rt. 2002 s. 1517 og bl.a. FinKN 2020-263 og 2022-10. Slik saken er opplyst, er denne bevisbyrden ikke oppfylt i dette tilfellet.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Fanny Helle (forbrukerrepresentant).